

Børne Blad

WALDY R.

Nr. 33.

17de august 1901.

27de aarg.

En spanst hane.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. 3 pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. D. B. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar etspeditionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Entered at the Post Office at Decorah, Iowa,
as second-class matter.

Bemærkninger til bibelhistorien, stykke 28.

Josva.

Vi kommer nu til Josvas historie. Allerede før Moses døde havde Gud valgt Josva til Moses's eftermand, og Moses havde høitidelig indsat ham i sit embede. Af Herren fik han det løfte: "Ligesom jeg var med Moses, vil jeg være med dig." Dette løfte gav ham mod og kraft til at udføre sin store gerning. Hans gerning var at tage i besiddelse det land, som Gud havde lobet Abraham, Isak og Jakob og deres aftom. Forat dette kunde ske, maatte de hedningefolk, som boede i landet, overvindes og udryddes. Josvas historie er derfor en krigshistorie.

Men den, som førte Israels krige, var egentlig Herren selv. Josva adlød kun Herrens befalinger og var lydlig i Herrens tjeneste. At det var Herren, som førte Israels krige, vilde Gud lære folket ved den maade, hvorpaa han førte dem over Jordans flod, og tillige ved den maade, paa hvilken de indtog den faste stad, Jeriko. Af alt dette skulde folket lære at forlade sig paa Herren, men ogsaa lære at frygte for hans brede og ikke synde imod ham.

Thi hvad var vel disse krige for Kana'ans folkeslag? De var Guds vredes straffedomme over dem. De havde glemt og foragtet Gud. De havde hengivet sig til al slags synd og ugudelighed. Landet var blevet stinkende af synd og last. Derfor vilde Gud udrydde dem baade til straf for deres grove laster, og tillige forat de ikke med sine synder skulde besmitte Israels folk og lede ogsaa dem hen i deres ugudelighed.

I 7 aar overbandt Josva 31 smaatonger, og delte derpaa landet mellem Israels 12 stammer. Paa den maade blev hver stamme bevaret fra at blandes sammen med de andre stammer. Dette skede især for Judas stammes skyld. Af den skulde Frelseren komme. Naar saa hver stamme blev bevaret særskilt fra de andre, blev

det ikke vanskeligt at eftervise, af hvilken stamme Messias fødtes, og at ogsaa i dette stykke Guds løfter opfyldtes.

Saa hører vi tilslut om Josva, at han kort før sin død samlede Israels stammer til et stort møde. Han foreholdt dem Guds mange og store velgjerninger mod dem, formanede dem til at være tro mod Herren og forlanger af dem svar paa det spørgsmaal, hvem de vilde tjene, enten den sande Gud eller hedningernes afguder. Han og hans hus, sagde han, vilde tjene Herren. Da gav hele folket det løfte: "Vi vil tjene Herren og høre hans røst." Saaledes fornøede folket sin pakt med Herren, og Josva opreiste en stor sten til mindesterke herom, og lod dette og alt det øvrige, som under hans ledelse var bleven udført, nedskrive i en bog. Denne bog, som kaldes Josvas bog, blev føjet til Mosebøgerne og er en af de hellige skrifter.

Josva var en stor Herrens tjener og blev samlet til sine fædre, da han var 110 aar gammel.

"Navnet Josva er det samme som Jesus, og bethyder en frelser. Josva er et forbillede paa vor frelser. Kana'an er et billede paa himlen. Israelliternes seierbindinger under Josva for medelst troen kan betragtes som forbilledlige for Kirkens og hver enkelt kristens endelige seier for medelst Jesus, vor saliggjørelses stifter, vor tros begynder og fuldkommer, mens Kanaanernes undergang er et billede paa, hvad der forestaar den ugudelige verden paa dommens dag."

Moderens bøn.

Herre min Gud, fra dit høie slot
se til min ringe hytte!
Dette mit hjemsted du trygt og godt
med dine vinger beskytte!

Sign dog især min dyreste skat,
barnet, du gav mig at eie, —
aldrig det vorde af dig forladt,
aldrig det savne' din pleie!

Skulde, o naadige Gud, du se,
at før hans dage endes,
guten vil volde den bitreste ve,
som af en moder kan kjenndes, —

skulde du se ham paa viltsom vei
følge de syndige glæder, —
finde tilbage omfjer ei
hjem — fra de slibrige steder;

heller du tag mine sønes lyst
nu af min favn, den varme,
heller lad døden ham fra mit bryst
rive med kolde arme.

Heller hans legem i jordens flød
vil jeg med graad nedsvænte,
end paa hans sjæl i den evige døb
haabløs at maatte tænke.

Men kan du binde den sjæl for dig,
kan du til himlen ham drage: —
Herre, bevar da hans liv for mig,
indtil de graanende dage!

I skoven.

Overfat fra engelsk.

(Fortsættelse.)

Jeg har ikke stort mere at fortælle. Birke-
skoven var smuk at se til, men der var bedre i
gran-skoven. Jeg skulde aldrig være bleven fan-
get, hvis jeg var bleven i den mørke gran-skov.

Min faders ben er blege i et ørnerede.
Ristin hviler i fjordens dybe vande; hvor langt
lykkeligere er ikke deres skjæbne end min! Bedre
at blive bidt ihjel af en ulv, idet du ser stjær-
nerne skinne over dig, end at have seet paa dem
igjennem sprinklerne af et bur, som jeg har
gjort. Jeg forsøgte at sulke mig ihjel, men den
ulykkelige dør ikke.

De førte mig bort fra mit kjære Norge. Vi
fattede over vilde, stormende vande, — alt var
fort som natten. Det er kun saa bage siden, at
haabet igjen tilhvijsede mig: Tab ikke modet!

I den mørke nat gnabede jeg over stængerne
i mit bur. Det var haardt arbejde; men klør,
som har klatret i de norste grantrær, er sterke,
og tænderne skjærpes, naar de arbejder for fri-
hed.

Jeg kan ikke beskrive, hvilken følelse det var
at være fri igjen. Gid I aldrig maatte prøve
hverten den angst eller den glæde!

Norge er tabt for mig for steds. Jeg skal
aldrig mere se gran-skoven eller den blanke fjord;
herefter vil jeg kun se dem i mine drømme. Jeg
er en fremmed i et fremmed land; men jeg vil
ikke klage; thi jeg er fri!

Hvad mere har jeg det at sige? Jeg kom til
eder, jaget, træt og elendig, en fremmed og en
flygtning, og I tog mig til eder."

"Bevares, min kjære Rora!" sagde Goody,

da de atter var i sit trygge hjem, "hvilket for-
færdeligt land dette Norge maa være."

"Tænk dig, Goody, Konrad synes, det maa
være et herligt land, og det samme gjør jeg."

"Herligt! Nu har jeg da aldrig hørt mage.
Vilde du like at se din stakkars daddys Brown
blive greben af en ørn, eller se mig seile tvers-
over elven som en vandrotte og saa drukne paa
veien?"

"Nei det vilde jeg ikke like", sagde Rora.

"Men det er det, som du maatte vente, og
som sikkert vilde hændte. Hele tiden, som den
bedrøvede entemand talte, sad jeg og tænkte paa,
at jeg burde være taknemmelig, fordi jeg var et
jord-ekorn og kunde være herhjemme i ro. Det
er det, jeg har lært af, at høre paa ham."

Det var nu i alle tilfælde intet nyt for
Goody. At være tilfreds og taknemmelig var
den lærdom, hun uddrog af alt.

Uheldigvis var dette ikke tilfældet med Kon-
rad.

Dette unge ekorn var bleven meget uroligt
og utilfreds af sig. Lyst til reiser og eventyr
havde for længere tid siden optaget hans sind,
og det graa ekorns fortælling optændte hans
lyst endnu mere.

"Herhjemme", sagde han, "er der intet nyt
at se, og i vinter har det tilmed ofte været meget
knapt for føde. Desuden er skoven bleven saa
fuld af indbaanere."

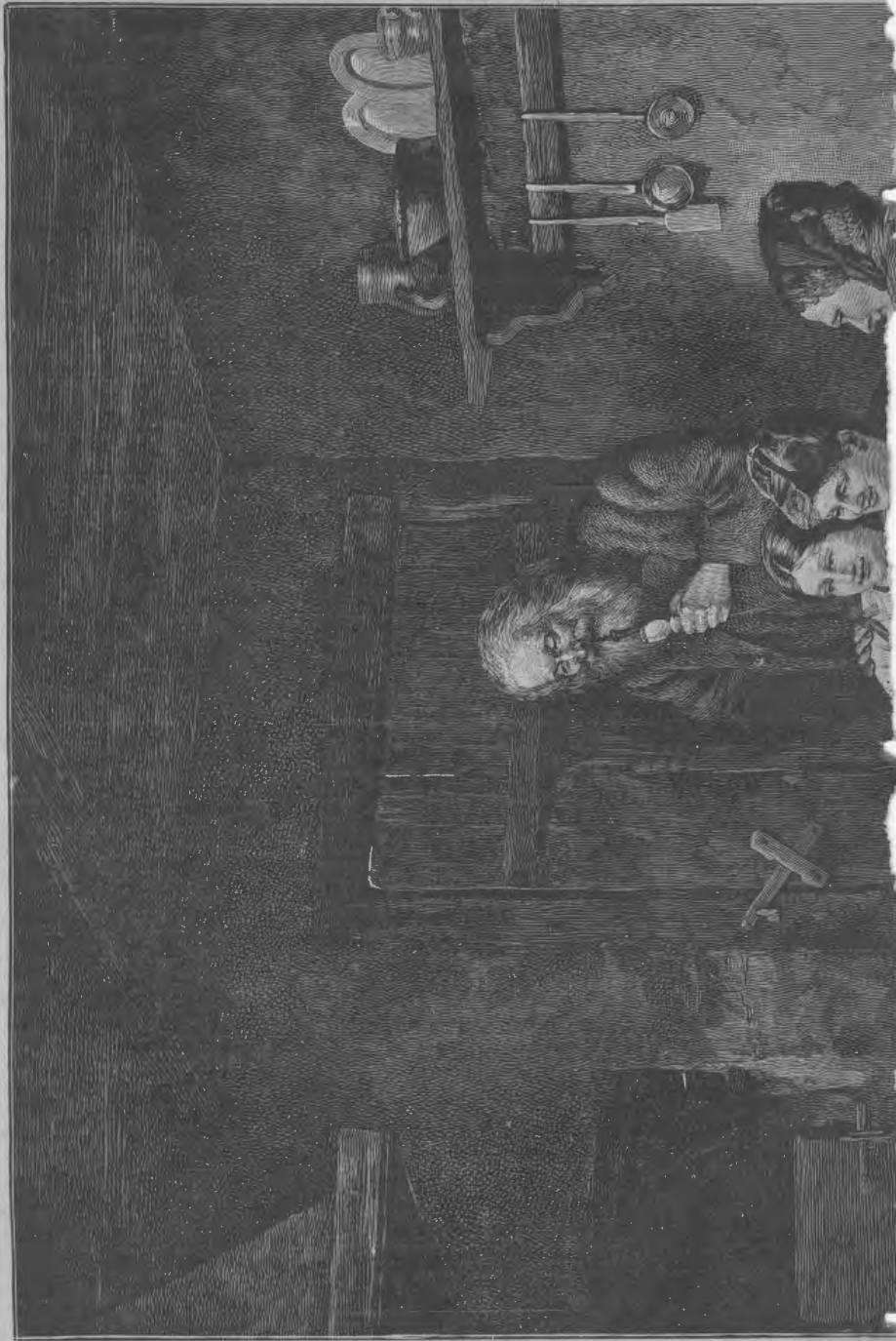
Der var ingen fremtid for et ungt ekorn
som Konrad, der havde saadan lyst til virksom-
hed. Der fandtes ikke et træ, som ikke allerede
længe havde været beboet af en stor familie;
der var neppe et gjemmesed for nødderne, som
ikke tidligere var bleven opdaget af en eller an-
den. Han kunde ikke engang grave op en ka-
stanje uden at finde, at den havde været gjemt
af en anden, og nogle af de største træer var saa
gamle, at de ikke længer bar nogen frugt, som
var værd at samle.

Konrad fortalte Ermine, at "den gamle
skov ikke havde noget værd længer", hvilket var
lidt for rasht sagt af saadan en grønstolling som
Konrad.

Men alle raad var spildte paa Konrad. Dig
en langt større historisk personlighed end han —
en vis grim liben ælling —, var han bestemt
paa at vandre ud i den vide, vide verden.

"Du er som en blind flaggermus, som ikke
ved af, hvor godt du har det", sagde hans bror
Nybrofius.

"Heller han end jeg, det er alt, hvad jeg kan
sige", tilføjede Shlvan. Men Konrad syntes,

En lærvillig elev.

at han vidste en hel del mere end de. Det skulde være saa herligt at se verden.

Han vilde desuden snart komme tilbage igjen, det var det bedste ved at reise. Han vilde snart komme igjen, naar han havde gjort sin lykke og havde mange underlige historier at fortælle. De vilde da synes bedre om ham og beundre ham ligesaa meget, som de beundrede det norste etorn; thi nu var der ikke mange, som beundrede ham. Det glædede ham at tænke paa, hvor opmærksomt de da vilde lytte til ethvert af hans ord.

Ronrad længtes efter at faa istand en baad af grantræ og sætte den ud paa vandet og saa fare afsted.

"Der vilde være nogen mening i, hvad han siger, hvis han var noget ældre", bemærkede Rufus. "Jeg har længe tænkt, at de unge vilde have godt af at komme ud i verden. Vi er altfor gamle hjemme."

"Men Ronrad behøver sikkert ikke at reise", sagde hans mor. "Der er saa fuldt af smaa etorn, som ikke vil blive savnede i hjemmet."

"Jeg vil komme hjem igjen, saasnart jeg er bosat i den nye stov, mor, og fortælle dig saa meget morsomt. Kanste du saa reiser dig tilbage med mig?"

"Ikke i min alder, kjære. Jeg liker ikke dine nymodens ideer."

Ermine var meget taus. Hun kunde neppe tro, at det var muligt, at han vilde reise og forlade hende.

"Kjære Ronrad", sagde hun tankefuldt, "kan du ikke være lykkelig herhjemme med mig?"

"Jeg skal komme igjen, før du har tid til at savne mig, kjære ven!" svarede han.

"Vil du virkelig?" Ermine forsøgte paa at se saa oprømt ud, som om ingen sorg havde rammet hende. "Vil du love mig, at du kommer snart tilbage?"

Ronrad lovede det høitideligt. Hans far sagde, det nyttede ikke at holde ham hjemme imod hans vilje; følgerne maatte han selv bære. En dag straks efter dette gif alle etornene ned til floden, hvor Olav gjorde en liden baad af grantræ til Ronrad, og de ønskede ham alle en lykkelig reise.

Det var en trist vintermorgen, stoben var opfyldt af taage, og tunge draaber drøppede ned fra træerne, da Ronrad forlod hjemmet for at drage ud i verden og søge sin lykke.

Femte kapitel.

Lille Rora var gamle daddys Browns lyst og glæde.

Efterhvert som hun blev større, blev hun ogsaa smukkere; ikke saa mørk og glat som Ermine, men hendes pels var mere glinsende, og hun var sin hale paa en mere statelig maade, som hun sikkert havde lært af Goody.

"Ingen skulde tro det var mit barn", sagde Goody halv stolt og halv bedrøvet; "se blot paa hendes korte næse og fine skabning!"

Brown slog ærgerligt med sin pote, naar den hørte saadant snak. Han kunde ikke taale at blive mindet om, at Rora ikke virkelig var hans egen. Ligefra den dag, da han tog hende fra hendes døde moders side, havde han faaet hende mere og mere kjær. Han havde længe levet et egenhjerligt liv, idet han altid kun havde tænkt paa at samle sammen forraad; men efterat Rora var kommen til dem, var han ligesom bleven mildere og kjærligere.

Dog var det ikke frit for, at han endnu havde lyst til at gribe til sig og spare sammen. Han sagde, at han nu kun sparte sammen for lille Roras skyld; men det var nu ingen undskyldning for, at han aldrig havde nogen hjælp at række til dem, som trængte til det.

Maaste kunde han have været bedre, hvis han ikke altid havde været stinshg paa Rufus og hans familie. Der havde været feil paa begge sider. Etornene oppe i trætopperne vilde ikke være ubenlige, men de var tankeløse og flygtige, og viste altfor tydeligt, at de syntes de stod over Brown. Dette gjorde ham bitter, og det var stor synd; thi de kunde have haft en ven der, hvis de havde villet. De var bedrøvede for det, men da var det altfor sent; thi Brown kunde aldrig tilgive eller glemme, og skjønt han var venlig mod Rufus og hans familie, efterat de nu ikke længer var saa høit paa straa, var det ikke sandt venstabs; thi i sit hjerte glædede han sig over deres ulykke.

Først havde han begyndt at strabe sammen alt, hvad han kunde faa tag i, fordi han var bestemt paa ved enhver leilighed at vise, at han var rigere end hans naboer; men dette var efterhaanden bleven til en vane hos ham, saa han var bleven en fuldkommen gnier. Naturligvis var han ikke lykkelig; thi det er gnierne aldrig.

Han levede i en beständig frygt for thye, da det var vidt og bredt bekjendt, at han var saa rig, og han saa ofte mistænelige personer lure

omkring hans gjemsteder. Han kunde ikke love, fordi han altid tænkte paa, at de kunde bryde ind om natten og bortstjæle hans store forraad, naar alle laa i dyb slummer. Det gjøs i ham, naar han tænkte paa, at han maatte en morgen kunde vaagne og finde hele sit forraad bortstjålet. Stornene i træet var glædere tilfands, end Brown var, skjønt de den vinter ofte maatte gaa til hvile uden at faa aftenmad.

Saadanne ængstelser bliver ofte til virkelighed.

En dag kom der et par udtærede, forsulnede rotter til høgetræet tilligemed en liden mus, og alle tre sagde de, at de var nær ved at dø af sult og kulde.

Goobh, som altid var meget snild, vilde gjerne have givet bort sin egen varme pels, hvis hun kunde have gjort det — saa rørt var hun, især ved at se den lille elendige mus; men Brown var halstarrig og negtede at give saa meget som en nød til saadanne landstrygere. Han sagde, det var ikke værdt at opmuntre tiggere, og at de hellere burde flamme sig over ikke at have lagt noget tilside for vinteren.

Rotterne havde en sørgelig fortælling at meddele. De havde kjendt bedre dage og havde boet i et stort hus, som nu var ødelagt, derfor maatte de forlade det. Musen hørte til de saakaldte kirkemus, og enhver ved, hvad det er for elendige træ. Yngen af dem havde smagt en bid i to dage. Rotterne løb pibende omkring efter føde, og kirkemusens deltog i køret.

Men Brown var haardhjertet og befalede dem at pakke sig. Rotterne negtede at gaa, før end de fik noget, og begyndte at stjæle Brown ud. Goobh var saa forstrækket over al denne strig og larm, at hun sprang halvt op i et træ, og lille Rora var saa hange, at hun sprang helt op i trætoppen uden at tænke paa, hvor hun sprang hen.

Da Brown tilsidst var bleven kvit dette tigerpak, havde ingen bemærket, at kirkemusens søforbundne under striben, men havde dog vist sig igjen i et lidet hul i det sidste søeblikt.

To nætter derefter blev Goobh vækket af sin dybe søvn ved en pibende lyd og sagte fodtrin ganske nærved. Da vækkede hun Brown, som lyttede et søeblikt og derpaa i fuldt raseri reiste sig paa bagbenene.

Det var tydeligt, at der var nogen i madboden; men hvorledes kunde de have opdaget den hemmelige gang, som førte derhen? Det

var et spørgsmaal af liden vigtighed nu, ulhykten var der.

Brown nærmede sig forsigtig indgangen og kigede ind. Hvad saa den vel der! En stråle af maanen, som brød ind igjennem en sprække i rødderne, oplyste den svagt.

(Fortf.)

Det første par bukser.

Nu ikke længer skal stompen gaa med kjole just som en pige, nu skal han bukser paa bagen faa, — o herlighed uden lige.

Na se, hvor deilig den er og blaa, med skjønne, gule anferkapper; beslegut tar den varsomt paa, mens alt i et han den klapper.

Hvor flot den sidder, ja akkurat som dreiet rundt omkring stompen, en smule knap er den maaste bag om den vesle lubne tompelompen. —

Men kjære dig, den var hjemmegjort, og det var mor, som var stræbber, og ikke heller skal det naue stort, naar bare skindet vi redbber!

Dg stompen spræder saa stolt omkring, "aa nei, se her, mor, er lomme! men nedt den er der ingen ting! Du mor, skal lommer være tomme?"

Men hvad er det, tænk en lomme til, Dg nedt den er en knap, du! Se her skal du faa, hvis du er snild — det er en snelle og en lap, du!

Dg beslegut gjør et vældigt fast, Hurra, paa ho'bet over trækken. Dp igjen! Men som naglet fast han raaber hleg: Na, naa spræk'n!

Med graad og jammer og rædsel stor og sin haand paa ulhykkestedet han viser uheldet frem for sin mor og spør i angst: "Kan du se det?"

"Au, au, den nye, pene buksen min! Na mor, aa mor, hvorfor spræk'n?" — Men mor hun ler af vesle gutten sin og trøster: "Bht, vi har jo lappen."

Hulba Garborg.

Til billederne.

En spansk hane.

Nu, hanen kan sagtens være af spansk æt. De hvidkindede spaniere er jo kjendt som et godt hønseslag. Men alle haner er spanske i billedlig forstand; de er stolte og ridderlige. Latterlig stolte er de. Har du hørt, at en hane, naar den gaar ind under en stor port, bøier sit hode, fordi den i sine egne tanker er saa stor, at den staar i fare for at støde hodet mod port-hvælvingen? Men saa er de ogsaa ridderlige. Har du lagt merke til, hvor galant de operlader den mark, de har sparket op af jorden, til en af hønerne, og hvor kjæft de kjæmper, ja undertiden lige til døden, naar en fremmed hane vil gjøre dem deres rettigheber stridige?

En lærvillig elev.

Na ja, lærvillig og lærvillig er paa en maade to ting det ogsaa. En liden gut

lærer nok fortere at' sige taf for mad, end en liden hund gjør det. Men saa kommer det an paa, hvem af de to er snarest til at glemme det, naar det engang er lært. Eller kanske du aldrig har glemt det du? Maaſte er du ogsaa altid villig til at gjøre det, naar nogen minder dig om det.

Oplæsning paa gaader i nr. 31.

Sirkantgaade:

S j a t
f a r a
a r o n
f a n a

Historisk gaade:

1. Robespierre. 2. Sivind Skaldesviller.
3. Gustav Adolf. 4. Meland. 5. Luther.
6. Alfeldt. 7. Sigurd Jorsalafar. — Regulus.

Billedgaade:

Tordenstjold er en af de mægtigste norske fjohelte. —

Billedgaade.

e G e

t s

D a g s

M

a g